A.—Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Development, Panchayathi Raj and Co-operation).—

(*a*) 345.

(*b*) *Vide* Statement placed on the Table of the House. (Copy placed in the Mysore Legislature Library).

(*c*) Grant : ... Rs. 5,90,990-00
Loan : ... Rs. 24,10,460-00

(*d*) Yes.

(*e*) (1) Amount recovered : ... Rs. 50,900
(2) Arrears remaining : ... Rs. 23,59,560

Co-operative Farming Societies in the State.

**Q.*—345. Sri K. P. REVANNA SIDDAPPA (Tiptur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of Co-operative Farming Societies established by them in the State together with the extent of land pertaining to each Society ;

(*b*) since how many years each Society is working together with the number of members in each of these Societies ;

(*c*) whether they are aware that recently some members of these Societies have disassociated themselves from the Societies and if so, the reasons therefor ?

A.—Sri KONDAJJI BASAPPA (Deputy Minister for Co-operation).—

(*a*) and (*b*) *Vide* statement placed on the Table of the House. (Copy placed in the Mysore Legislature Library No. 33 date 22-4-65.)

(*c*) No.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಒಟ್ಟು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನೆಷ್ಟು ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—It is a big list of 345 societies, Sir. I am prepared to place it on the Table of the House. My friend may go through.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗ್ಯಾಂಟು ಮತ್ತು ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲ ಎಕರೆಗೆ ನರಾಸರಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಧಾನ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—That we are not able to assess because we have not got proper machinery to assess.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಡಾಯಿಂಟ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸೆಟಪ್ ಹೇಗಿದೆ ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—In a pilot project, we have one senior co-operative inspector of farming, one for each District. We have 19 projects in 19 districts and 19 Inspectors are there. The Assistant

Registrar in each District will be the inspecting authority. At the state level, the Joint Registrar for Farming and the Special Officer is there to help him. This is the set up.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—23,59,560 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಕಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೆ? ಇಷ್ಟೊಂದು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಏಕೆ ಇದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—These pilot projects have been taken up during the Third Five Year Plan period. It is only for the last four years they have begun to yield and some of them have not paid back the arrears. We have been insisting upon them to pay.

Sri T. MADIAH GOWDA.—Out of them how many are pilot and how many are non-pilot and what is the difference between the two?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—In a pilot project, we have, as I said that there are 19 projects in 19 districts. Each pilot project consists of 10 primary societies. The difference between the pilot and non-pilot is that we give all the finances, except the share capital contribution to the non-pilot project. But recently, the Government of India, have told us that distinction between the two projects should go and similar assistance should be given to non-pilot area also.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗ್ರ್ಯಾಂಟು ಮತ್ತು ಸಾಲವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆ? ಇದು ರೆಮ್ಯೂನರೇಟಿವ್ ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪ.—ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. But the yield probably is not remunerative.

Sri J. P. SARWESH.—The number of societies that are in Gulbarga Division and the amounts granted to them?

Mr. SPEAKER.—It has been placed on the Table and if the Hon'ble Member still puts this supplementary, it only means that he is inattentive.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳವರು ಸರಕಾರದ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೆಂಬ ದೂರಿದೆ, ಉದ್ದೇಶಿತ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೆಲ್ ಆದರೂ ಇಟ್ಟು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನೋಡಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—This question will require a number of answers,—regarding the results achieved I have in my hand some statement prepared about 13 societies which have given good results. I am prepared to place it on the Table of the House. Regarding the machinery that my friend proposes to have, as I have submitted already that there is only an Inspector of Co-operative Farming in a pilot area. So far as technical officers are concerned, the Agricultural Extension Officer in the Block, we have the village level workers, the Industries Extension Officer, the Co-operative Extension Officer—all these officers will be giving technical assistance to co-operative farming societies and this is the only way we can help them.

Mr. SPEAKER.—Placing on the Table means, one copy must be passed on to the Speaker. It must not be overlooked.

Sri KONDAJJI BASAPPA.—Yes Sir, I pass on one copy to the Chair.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಸುಮಾರು 345 ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ 13 ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿದ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದ ಹೇಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪ.—13 ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಉಳಿದ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Are there any individual instances ? Hypothetical questions should not be put. The names of districts may please be mentioned.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾದನಗೆರೆಸೊಸೈಟಿ ಮುಂತಾದ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿದ್ದವರು ಈಗ ಯಾರೂ ಪತ್ತೆಯಿಲ್ಲ ಅವರು 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸಾಲತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪಾವತಿಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನುಹೇಗೆ ಯಾರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ? ಅದಕ್ಕೇನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

Sri KONDAJJI BASAPPA.—So far as the society, the Hon'ble Member is referring to, I myself visited the farm. They have dug up an irrigation well and they have planted coconut plantation which does not immediately give results to them. It takes 8-10 years to yield. Naturally, the people who were working there on the farm, they must have gone elsewhere because they were all landless labourers, some of whom might have gone in search of labour for their living.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗು ಸೊಸೈಟಿ ಎಂದು ಎರಡು ಮೂರು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೇ ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಬೋರ್ಡು ಇಲ್ಲವ ತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ನಡೆಸ ತಕ್ಕ ಜನರೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೊ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಸರ್ವೆ ನಡೆಸಿ ಏನಾದರೂ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪ.—ಅಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಯಾವುದೂ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—ಸಹಕಾರಿ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲ ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗಿಲ್ಲದೇ ಇರು ವುದರಿಂದ ಈಗ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಜಮೀನುದಾರರುಗಳಿಗೇನೇ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೊಂಡಜ್ಜಿ ಬಸಪ್ಪ.—ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದರು. ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮೂರನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಇದನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ತರಹ ಭಯ ಬಂದಿದೆ. ಅವರ ಜಮೀನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಕಾರದ ವರೇ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅವರಲ್ಲರುವ ಭಯವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕರೆಕ್ಟೀವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡುವಾಗ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಮೂಲಕ ಜಾಯಿಂಟು ಕಲ್ಟಿ ವೇಷನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಹಿಡುವಳಿದಾರರನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಪೂಲ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕಲ್ಟಿವೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಪ್ರಾಪೊಗಾಂಡಾ ನಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಜನರಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ರೈತರಲ್ಲ ತಮ್ಮಲ್ಲರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಸರಕಾರವೇ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭಯಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಬೇಕು. ಅವರ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು

ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಪ್ರಕಾರ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪೂರ್ ಮಾಡಿ ಕಲ್ಪವೇಟು ಮಾಡುವಾಗ ಜಾಯಿಂಟು ಕಲ್ಪವೇಷನ್ನು ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ರಿಸಲ್ಟುಗಳು ಅಷ್ಟು ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ತಾವು ಹೇಳುವಂತೆ ಇದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇ

Starting of Sugar Factories in the State.

*Q.—656. Sri G. V. GOWDA (Palya).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of licences granted recently for starting sugar factories in the State and the places where they are to be started ;

(*b*) the number of applications recommended by State Government and pending consideration before Government of India for the grant of licence.

(*c*) whether they would take such steps as are necessary to secure licences at an early date ?

A.—Sri K. MALLAPPA (Minister for Industries and Commerce).—

(*a*) One at Gowribidanur.
(*b*) Ten.
(*c*) Yes

Sri G. V. GOWDA.—We are told that licences have been issued to tsart sugar factories at Hiriyur and some other places.

Sri K. MALLAPPA.—Licences have not been issued.

Sri G. V. GOWDA.—When does the Government expect to get these licences to these places ?

Sri K. MALLAPPA.—We have been waiting for almost every day.

Sri S. M. KRISHNA.—Have the Government understood the attitude of the Central Government in discriminating against the Southern States when it comes to the question of giving licences for co-operative sugar ventures ? They are only favouring the Northern States and ignoring the claims of Southern States. Does the State Government subscribe to this impression ?

Sri K. MALLAPPA.—I am not prepared to admit that.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—If there are 10 applications pending before the Government of India, is it not a fact that two applications, one from Gangavati and another from Kamalapura, both co-operative sugar factories, were withheld due to the intervention of very powerful Parliament Members in New Delhi ?

Sri K. MALLAPPA.—That is not correct.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರ್ರಡ್ಡಿ.—ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಾಕಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುವಂತಹ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು